

Londýn: hledá se místo pro nový Velehrad

15.02.2013 13:00

V české komunitě v Británii v poslední době vzbudil rozruch prodej Velehradu. Někteří krajané toto rozhodnutí kritizují a zpochybňují prodej budovy v centru Londýna, v níž se téměř 50 let scházeli. Na okolnosti prodeje jsme se zeptali Antonína Stáně, člena správní rady Velehradu.

Jaké byly hlavní důvody prodeje Velehradu?

Správní rada (trustees) Velehradu dlouhodobě čelila požadavku vysokých nákladů na provoz více než stoletého domu a ještě vyšších nákladů na údržbu a opravy na straně jedné a omezených příjmů charity (nadace) na straně druhé. Například horní patro domu je již více než pět let „mimo provoz“, neboť nevyhovuje novějším požadavkům na požární bezpečnost.

Posledních dvacet let byl dům využíván především jako „hostel“ pro ubytování návštěvníků z Československa. Možnost laciného ubytování v Londýně pro krajany z domova byla v době po roce 1989 považována za důležitý příspěvek k integraci našich spoluobčanů do západoevropské společnosti. Se vstupem obou států do EU bylo třeba nově posoudit i toto „polistopadové“ využití budovy v rámci poslání nadace, které ji její zakladatelé - otec Lang a jeho spolupracovníci - dali do vínku.

Správní rada v minulých letech pokračovala v rámci finančních možností v potřebných opravách, a údržbě domu. Objednali také provedení odborného stavebně technického průzkumu a zpracování alternativních studií pro další využití budovy (díků zde patří paní Evě Jiříčné, jejíž londýnská praxe tyto studie zpracovala). Ze studií a jejich vyhodnocení se potvrdilo, že i v případě realizace více než dvoumilionové

investice bude dům i nadále zápasit s omezeními danými tím, že byl původně navržen a postaven k používání jedné rodiny. Dům je malý, jeho společenské prostory jsou nedostačující z hlediska potřeb rozrůstající se krajské komunity.

Již na počátku roku 2009 správní rada také rozeslala na všechny tehdy známé krajské adresy anketní dotazník, jehož účelem bylo zjistit názory a nápady pro budoucí činnost naší nadace. Anketa přinesla početnou odezvu, mnozí krajané nejen vyplnili dotazník, ale přidali i názory na budoucnost domu. Správní rada realisticky zhodnotila i možnost získání požadovaných dvou milionů a využití takové investice. Po bedlivé úvaze členové rady jednomyslně rozhodli, že řešení, které nejlépe vyhoví potřebám naší komunity, je prodej domu a koupě nového, vhodnějšího objektu.

Na jaro 2012 připadala „událost desetiletí“: dlouho připravovaná návštěva kardinála Duky na londýnském Velehradě. Slavnostní mši sloužil pan kardinál v kapli Velehradu. Při následujícím setkání s komunitou nejen společenská místnost Velehradu, ale i přilehlá chodba „praskaly ve švech“. Pozitiva z kardinálovy návštěvy pro naši komunitu pokračují a násobí se dodnes. Dům byl dán na trh po odjezdu vzácné návštěvy.

Jakým způsobem byla krajská komunita v Londýně informována o prodeji Velehradu a jak lidé reagovali?

Začátkem května 2012 při shromáždění krajanů v průběhu návštěvy kardinála Duky jsme přítomné i pana kardinála informovali o důvodech a plánech na budoucí stěhování Velehradu. V červnu jsme ve Velehradském z(s)pravodaji i na webové stránce presentovali důvody, proč si naše komunita potřebuje hledat v Londýně nový domov. První ohlas z krajské komunity dorazil do zářijového čísla Z(S)pravodaje. Došel dopis Milana Kocourka „*Budoucnost*

Velehradu leží na srdci nám všem". Verbální diskuze o prodeji domu probíhaly při každém následujícím větším či menším setkání krajanů. Sám jsem odpovídal na otázky přítomných a vysvětloval důvody k prodeji domu pokaždé, když jsem nějaké české sešlosti na Velehradě či jinde byl přítomen, ať to byly přednášky Společnosti pro vědu a umění, recepce v rezidenci velvyslance, nebo shromáždění komunity při příležitosti svátku svatého Václava. Za posledních pár měsíců jsem o problémech budovy, jejím prodeji a budoucím středisku mluvil určitě s více než stovkou lidí. Z toho počet lidí, kterým se myšlenka stěhování z Ladbroke Square evidentně nezamlouvala, nedosáhl ani deseti. Je ovšem velké množství krajanů, kteří se aktivit na Velehradě nezúčastňují, ani jinak s naší komunitou pravidelný styk nemají. Informovat tyto lidi, natož vést s nimi diskuzi, je pochopitelně velmi obtížné.

Kdy lze očekávat koupi a zprovoznění nové budovy?

V dubnu bude starý dům předán novému majiteli. Tehdy teprve budou k dispozici peníze na novou budovu. Toto je také odpověď těm, kteří se ptají, proč jsme novou budovu nekoupili dříve, než byla prodána ta stará. Nový vhodnější objekt nyní intenzivně hledáme. Měli jsme vyhlédnutých již několik budov, ale nakonec nevyšla žádná z nich. Například u té, která se jevila jako nejlepší, územní orgány drasticky omezovaly možnost využití večer a o víkendech.

Aby se proces hledání uspíšil, našli jsme nyní renomovanou firmu, která se specializuje na vyhledávání specifických nemovitostí v Londýně pro potenciální kupce. Této firmě jsme předali naše zadání. Výhoda takové firmy je, že má informace i o prodávaných nemovitostech, jejichž nabídka není široce publikována. Koupě a zprovoznění jsou dva různé procesy. Jen těžko najdeme objekt, který by pro krajanské aktivity zcela vyhovoval v daném stavu. Proto musíme předpokládat, že dalších pár měsíců zaberou potřebné stavební úpravy. Nový dům Velehrad v Londýně bude,

nějaké měsíce to ještě ale potrvá. V mezidobí správní rada charity zajistí dočasné prostory, aby zavedené aktivity mohly pokračovat a nové se rozjíždět.

M. Krupička